

Zaproszenie

I Polskiemu Kongresowi Estetyki „Wizje i Re-wizje”, który odbył się w Krakowie w 2006 roku, przyświecał cel poszukiwania samookreślenia estetyki jako dziedziny wiedzy, zmuszonej do usytuowania się zarówno wobec swej przeszłości jak i projektowanej przyszłości. Po czterech latach, w imieniu prof. Krystyny Wilkoszewskiej oraz prof. Anny Zeidler-Janiszewskiej mamy zaszczyt zaprosić Państwa na organizowany przez Polskie Towarzystwo Estetyczne oraz Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej:

II Polski Kongres Estetyki „Konteksty sztuki - konteksty estetyki”

który odbędzie się w dniach 21-23 września w siedzibie SWPS-u.

Tak sformułowany tytuł, w swym zamierzeniu ma tym razem zwrócić szczególną uwagę na potrzebę konfrontacji estetyki i sztuki z nowymi postawami często sytuującymi się poza obszarem wiedzy powszechnie z nimi związanej. Nowoczesny postulat autonomii sztuk pojmowanej jako profesjonalizacja sfery ‘nadawczej’ i instytucjonalizacja sfery ‘odbiorczej’ (powstawanie szkół i akademii kształcących artystów, muzeów, galerii, teatrów, filharmonii i sal koncertowych, profesjonalizacja krytyki artystycznej, rozrastająca się sieć czasopism poświęconych różnym dziedzinom sztuki, etc.) związany z ich oddzieleniem od sfery popularnych, mieszczańskich rozrywek, w dwudziestym wieku – z różnych powodów – zdezaktualizował się. Estetyka filozoficzna, skoncentrowana na ‘sztuce i sztukach’, ponownie zwróciła się ku zewnętrznym kontekstom hybrydycznych dziś często praktyk artystycznych, wśród których niepoślednią rolę odgrywa rynek, nowy krajobraz medialny, zestetyzowane otoczenie naszego życia, procesy związane z globalizacją. Aby sprostać dzisiejszym przemianom w sztuce i jej kontekstach, tych, które ona sama aktywizuje lub w których jest odbierana, estetyka ‘otwiera się’ na diagnozy współczesności formułowane przez przedstawicieli odmiennych dyscyplin czy dyskursów. Czy zatem za ‘poautonomicznymi’ nurtami praktyk artystycznych i procesami estetyzacji sfer życia, które wcześniej w kategoriach estetycznych rozważane nie były, akademijska estetyka traci tożsamość ukształtowaną w czasach wczesnej nowoczesności? Czy może – realizuje ją inaczej, zyskując lepsze ‘osadzenie’ w obszarze współczesnej humanistyki?

Rekontekstualizacja tożsamości może być i staje się również owocem zmian zachodzących w rzeczywistości akademickiej. Powstaje zatem kwestia, czy – a jeśli tak, to w jaki sposób – należy na nowo określić miejsce estetyki w pejzażu innych dyscyplin, które w równym stopniu zmieniają swą tożsamość: czy należy przyjąć model inter- czy transdyscyplinarny, czy raczej uznać, że postulowana autonomia estetyki ma charakter wyłącznie instytucjonalny, czy wreszcie przystać na to, że w ramach estetyki można wskazać pewne – kontynuujące tradycje – twarde jądro wyznaczające esencję estetyki jako dyscypliny, które otoczone jest obszarem o nieustalanej przynależności metodologicznej? Pytanie to można też odwrócić – w jakim stopniu „nowa” estetyka przyczynia się do zrekontekstualizowania innych dyscyplin? Jak dalece wkracza na obszary dotąd zarezerwowane dla innych dziedzin, wymuszając przez to ich redefinicję?

Zamieszczenie w tytule obok siebie zarówno estetyki jak i sztuki może rodzić pytania o prawomocność takiego zabiegu. Z jednej strony sugeruje ich tożsamość lub bliskie spokrewnienie, z drugiej stawia pytanie o możliwość istnienia dziś estetyki bez sztuki i vice versa?

Coraz częściej mamy do czynienia z od-uzależnieniem się estetyki od sztuki; nie stanowi już dla niej bazy teoretycznej, co wcale nie oznacza, że nastal kres jednej bądź drugiej. Znacznie bardziej konstruktywne zdaje się szukanie kontekstów i relacji estetyki z naszą kulturową codziennością, bez względu na to jak dalekie czy niekonwencjonalne te związki miałyby być. Dlatego może należałoby zacząć myśleć o estetyce nie jako o „estetyce po estetyce“ lecz o estetyce poza sztuką lub sztuce poza estetyką, a nawet estetyką nieartystyczną lub sztuką nie-estetyczną. W naukowym dyskursie na dobre zagościły już swego rodzaju dyscyplinarne hybrydy takie jak: estetyka prawa czy estetyka matematyki. Świadczą one o kontekstach kulturowych, które wykraczają poza tradycyjnie pojmowany wymiar *aesthesis* czyli – zgodnie z XVIII-wieczną definicją – tego, co zmysłowe.

Kontekstualizacja, rekontekstualizacja czy w końcu dekontekstualizacja, którym estetyka podlega (poprzez konfrontację) pozwalają zbadać jej kondycję, a zarazem przybliżyć nas do odpowiedzi na pytanie postawione przez Stefana Morawskiego wiele lat temu, czy dyscyplina ta przeżywa kryzys, czy też przeciwnie, jej nowe oblicze – jeśli można o takim mówić – jest świadectwem jej renesansu?

Zakres tematyczny kongresu – kluczowe konteksty:

1. Miasto, metropolia
2. Historia, pamięć, trauma
3. Tradycyjne media – nowe media – multimedia
4. Polityka, władza, przestrzeń publiczna
5. Technika, technologia, cybernetyka
6. Atopologia codzienności – święta – karnawału
7. Ciało, płęć, zmysły
8. Przemysł, rynek, ekonomia

Sekretariat kongresu:

dr Radosław Filip Muniak

dr Mateusz Salwa

mgr Mateusz Skrzeczkowski

Zgłoszenia uczestnictwa w kongresie prosimy przysyłać do **1 marca 2010** na adres: kongresestetyki@gmail.com. W zgłoszeniu należy podać dane autora referatu (w tym: tytuł naukowy, nr telefonu) oraz tytuł referatu. Jednostronicowe abstrakty prosimy przysyłać do **1 kwietnia 2010**.

Oplata konferencyjna wynosi 150 zł (dla studentów i doktorantów: 100 zł). Numer konta prześlemy wraz z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia.

Pośredniczymy w rezerwacji noclegów. Przewidujemy możliwość zakwaterowania w pokojach w trzech kategoriach cenowych.

Planowane publikacje pokonferencyjne.

Kontakt: dr Radosław Muniak
dr Mateusz Salwa
mgr Mateusz Skrzeczkowski } kongresestetyki@gmail.com

Adres: Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Chodakowska 19/31, 03-815 Warszawa.